

LIDIA BORA

*R*ăsul
NE
SALVEAZĂ

POEZII

PRIETENUL CELIBATARULUI

– Draga mea, aș vrea în astă seară
Să mă-ntâlnesc cu-adevărații prieteni,
Să stau cu ei, ca și odinioară,
Să ne cinstim până ajungem țepeni.

Ce-ai zice de-ar veni Luca la noi,
Celibatarul cel mai cel, vestit?
Ion și Mircea, cei cărora turmele de oi,
În astă iarnă, lupii le-au nimicit.

– Nu cred că sunt prea bine pregătită!
Uite și tu, casa-i cu susu-n jos,
Vasele nespălate zac în chiuvetă,
Parchetul uite-aici, e îmbâcsit, slinos!

Nu mai vorbesc că frigideru-i sexi,
Hainele-s murdare, cămara-i goală.
Din băutură mi-a mai rămas un Pepsi,
Doar scrumierele sunt pline de mucuri de țigară.

Ce ți-a venit să-i chemi tocmai acum
Când nu am chef să spăl și să gătesc?
Și n-am numai un mic și biet parfum,
Pe care zău n-aș vrea să-l prăpădesc!

– Te rog, iubito, nu-ți face-acuma griji,
Asta-i o zi, la noi, ca și oricare!

– Atunci de ce-i inviți acum la noi, aici?

– Pentru că Luca, săracul, vrea și el să se-nsoare!

SUPER FITNESS

Gigel s-a dus la o sală de fitness
Să-și prelucreze corpul, să fie atrăgător,
Să aibă succes mare, să facă progres
Și-n jur să răspândească un plăcut fior.

– Domnule antrenor spune-mi, de vrei,
Ce exerciții, antrenamente, să mai fac
Să am succes mai mare la femei?

– Te-aș sfătui să te-antrenezi la bancomat!

URA EPUIZANTĂ

O doamnă, de pe o stradă vecină,
Știind că soțul îi este infidel
Și vrând să-și facă în viață lumină,
Anunță soțul amantei, printr-un apel:

– Eu sunt Elvira, domnule Mircea,
Nevasta te înșală cu al meu soț.
Vin la dumneavoastră sau veniți aicea?
Să ne răzbunăm făcând la fel, socot!

Iar răzbunarea dulce se repetă,
În fiecare zi cu-o nouă aventură
Până ce Mircea îi spune, cu-o voce vlăguită,
– Elvira, crede-mă, nu mai am pic de ură!

RAIUL FEMEILOR

I-așa plăcut să fi în Rai,
După o viață agitată
Și-acolo să îi vezi pe-ai tăi,
Pe Sfântul Petru stând la poartă.
Să vezi tărâmul minunat
Și fețe veșnic zâmbitoare,
Să știi că ești la cel mai 'nalt
Nivel de dragoste, candoare.
Să simți că totul e șocant...
Și spun aceasta cu temei,
Când am văzut stupefiat
Cam zece la sută femei.

– O, Sfinte Petre-s panicat!
De ce-s în Rai femei puține?

– De-ar fi mai multe, ar fi lad
Și nimănu-i nu i-ar surâde!

OSPĂTARUL ATENT

Într-un restaurant, ca oricare,
Servea un foarte atent ospătar
Cafele, sucuri, țigări și mâncare
Gătită aici de un bun bucătar.

Acest restaurant atrage multă lume,
De la flămânzi până la cei curioși,
Iar ochii ospătarului formați anume,
Observau tot ce mișcă, pe cei grețoși.

– Stimată doamnă, distinsă și frumoasă,
Ați observat cum soțul tocmai a căzut
Acum, aici, chiar sub această masă?

– Nici vorbă, soțul meu acu pe ușă a apărut!

RÂSUL NE SALVEAZĂ FABULE CU MARȚAFOI ȘI MOCOFANI

Lidia Bora scrie versuri veline, liniștite, fără efort și ritmate metronometric de parcă adulterul, minciuna, furtul, înșelătoriile de tot felul s-ar înfăptui la fiecare colț de stradă și ar fi vizibile de cum deschidem (sau închidem) fereastra. Și nu e așa? În sprijinul viziunii sale, conform căreia imoralitatea este cotidiană, autoarea pune în mișcare onomastica plată a numelor proprii comune: Mihai, Ioan, Maria, Grigore și altele asemenea, personaje fără identitate, având numele numai pentru nevoile și hazul punerii în scenă. Locurile în care se desfășoară micile mari conflicte dialogate sunt cele mai comune: la stadion, la tribunal, la supermarket, sau la fel de generice: la Poiana Brașov, în orașul Dej dar mai ales în căminul conjugal de oriunde, topos de predilecție al dramaletelor iscate, de obicei și ca de obicei din pricini materiale. Geometria maritală este dominată de triumghiul amoros, iar actanții sunt dirijați de porniri erotice pe cât de spontane pe atât de șubrede. Simțul civic este egal

cu zero, iar profitul singura îndeletnicire, pardon, scop lucrativ al unei vieți în care a nu face ceva este idealul, ca în „Meserii de viitor” în care, după ce antevorbitorii declară altruist nobilele angajamente în slujba cetățeanului, un Gigel declară ritos că vrea să devină: concetățean. Oricum Lidia Bora nu se înfățișează în toga dreaptă a magistratului, ci în hainele de zi cu zi ale fabulistului și epigramistului: ceea ce scrie sunt fabule cu oameni, epigrame dilatate cu destinatari nenumiți, specimene umane din toate straturile sociale. Nu i-aș numi, pe urmele lui Caragiale, mitocani, ci marțafoi, adică trișori de toată mâna, indivizi mai puțin decât lipsiți de personalitate, lipsiți de persoană deoarece nu au trăsătura umană a omeniei. Sunt marțafoii fără frontiere pe care îi desființa în corpore Eminescu și înainte de el, Grigore Alexandrescu. Faptul că anecdotică pare desuetă nu se explică decât prin scleroza societății inspiratoare, uneori, alteori ca în „Viagra” prin permanența unor situații sau recurența lor periodică la nivel individual – ceea ce este ca semnificație și spor comic, totuna. Politicienii actuali par prozeleți ai celor interbelici sau mai dinainte, tipuri derivate din, nu foarte complexa, dar îndeajuns de bogata tipologie caragialescă, în care topografia nici nu contează, cinismul este o resursă comportamentală a mocofanului de pretutindeni. Mocofanul este un marțafoi mereu încrunțat, brutal fie măcar prin nepăsare. Nu râde decât de alții:

O bătrânică stă în picioare, prinsă de bară,
Se străduie din răputeri să nu cadă la șocuri:
– Unde sunt oare cavalerii de odinioară?
– Cavaleri sunt, maică, dar nu mai sunt locuri!!!

(„Cavalerii de odinioară”)

Dacă această carte ar reuși – eu cred că va reuși – să repună în circulație și să readucă în atenția cititorilor opera poetică, minoră, atâta câtă este, deja meritul ei este mare. Caragiale este un antiliric ca și cartea de față, spuior de povestioare frivole și feroce lup moralist.

Unul dintre texte, o baladă scurtă, ar fi constituit, în engleză desigur, un excelent pretext pentru Johnny Cash:

La tribunal, în boxă era un inculpat
Ce-și aștepta cu emoție pedeapsa.
Instanța îl întrebă grav pe vinovat:
– Cum ai ajuns, Arsenie, să jefuiești banca?
De ce ai recurs la aceste parșive fapte,
Nu crezi că-i un gest de bandit priceput,
Un jaf la drumul mare, o grea calamitate?
– Onorată instanță, ea m-a jefuit la început!

(„Inculpatul”)

Anecdotele ritmate au aer didactic, eu cred însă că ele se adresează cu precădere vârstei a treia, nostalgicilor după vechi almanahuri, în paginile cărora le-ar fi stat foarte bine, pentru că sunt sfătoase, explicite,

În ciuda recuzitei la zi. Un apelativ răspândit în carte este „stimade domn”, care nu știu unde și când mai poate fi folosit, fără ironie.

Orice anecdotă se încheie în poantă și mizează, ca efect, pe râsul convivilor, ascultătorilor, cititorilor, în cazul de față. Până la Lidia Bora nu am întâlnit autor-autoare la care finalul să fie atât de devastator, de trist, încât pare a căuta să stârnească lacrimi:

Ion stătea cu Gheorghe pe-o bancă,
În centrul orașului, unde era un parc
Și comentând: Ce-ar fi dacă... cu parcă
S-ar desființa-ntr-o zi al României țarc?

– Ioane, aș vrea să mă mai duc la Roma,
Veneția, Austria, în Franța la Paris!

– Când fost-ai Gheorghe, bătu-te-ar ciuma?
– Am fost de multe ori, să știi, în vis!

(„Leșirea din țarc”)

Firește că dialogul are loc pe vremea României ceaușiste. Aici putem cel mult zâmbi, scăpați de niște amintiri urâte, dar „Râsul ne salvează” include și surâsul mâhnit: „Il faut du tout pour faire un monde”.

Iată un scenariu în care morala mai mult evidentă a dialogului soț-soție este că vizita prietenului va fi o lecție de consiliere antimaritală a acestuia din urmă. Tot ce este de văzut în casa cuplului dărâmă iluziile căsătoriei:

„– Te rog, iubito, nu-ți face acum griji,
Asta-i o zi la noi ca și oricare!
– Atunci de ce-i inviți acum, la noi, aici?
– Pentru că Luca, săracul, vrea și el să se-nsoare!”
(„Prietenul celibatarului”)

Căsătoria iese șifonată din toate peripețiile relatate de Lidia Bora: infidelități, impotență, vicii destrămătoare, lipsuri de tot felul curmă ceva ce nici în memorie nu arată strălucit. Această temă pare a purta în substrat generoase rezerve de amărăciune, iar la suprafață, hazul de necaz, îmi amintește un calambur de când lumea: „Căsătoria -ucide omenia”. Oricum, căsătorit sau nu, ascultăm îndemnul subiacent al cărții „RÂSUL NE SALVEAZĂ”, cu umor înainte!!!

MIRCEA DOREANU

CUPRINS

PRIETENUL CELIBATARULUI	5
SUPER FITNESS	7
URA EPUIZANTĂ.....	8
RAIUL FEMEILOR.....	9
OSPĂTARUL ATENT	10
REȚETA ILUSTRATĂ	11
MESERII DE VIITOR.....	13
NEVASTA MANIACĂ.....	15
CUSTODIA.....	16
8 MARTIE.....	18
TERMOSUL.....	20
DIFERENȚA NEVASTĂ -AMANTĂ.....	22
FEMEIA HOTĂRĂTĂ.....	23
DEFORMAȚIE PROFESIONALĂ	25
FANATICUL FAN FOTBAL	26
MOTIVUL ÎNSURĂTORII	28
COADĂ LA PITBULL	29
OROPSITUL.....	31
GÂNDURI DE VIAȚĂ LUNGĂ	33
DARUL LUI DUMNEZEU.....	34
MOFTURI FEMEIEȘTI	35
COMPETIȚIE ELECTORALĂ.....	37
VIAGRA.....	38

ATENȚIE LA TRENURI.....	40
RĂSPALATA AȘTEPTĂRII	42
DELEGAȚIA.....	43
INFAILIBILA REȚETĂ.....	44
ATRAȚIA	45
ROBOTUL DETECTOR DE MINCIUNI	47
NUDIȘTII.....	49
VĂNZĂTOAREA DE ARTICOLE SPORTIVE....	51
POMPE FUNEBRE	52
IEȘIREA DIN ȚARC.....	53
LEGEA GRAVITAȚIEI	54
NEVASTA NĂPASTA	56
CURIOZITATEA LUI ADAM.....	57
ARMONIE CONJUGALĂ.....	59
INFIDELITATE.....	60
CADOUL CEL MAI TARE	61
ACCIDENTUL.....	64
BĂTRÂNUL OROPSIT.....	65
ÎNTÂLNIRE PE NEVĂZUTE.....	66
VICTIMELE ACELEIAȘI IUBIRI	67
CONFERINȚA NUTRIȚIONIȘTILOR.....	68
DUBLU NAUFRAGIAT.....	71
SUPERMARKET	73
PASTILA VALOROASĂ.....	74
NEDUMERIRE.....	75
PUȘCĂRIAȘII	76
MAREA SCHIMBARE.....	78
DIVORȚUL.....	80
ÎN AȘTEPTAREA DIVORȚULUI.....	81
CORRIDA ROMÂNII AU TALENT	82

CÂNTĂREAȚA.....	85
CAVALERII DE ODINIOARĂ.....	86
REȚETA PENTRU PĂR.....	87
EXAMENUL POLIȚIȘTILOR.....	88
PIETONII.....	90
LA DENTIST.....	91
REȚETA PENTRU SLĂBIT.....	92
COPILUL BERZEI.....	94
FEMEIA LA 100 DE ANI.....	96
RESTRICȚIILE ÎNSURAȚILOR.....	98
FUGA.....	100
INCUHPATUL.....	101
CULMEA MEDICINII.....	102
LA PIAȚĂ.....	103
ECHIPA DE FOTBAL.....	105
ULTIMA DORINȚĂ.....	106
IUBIRE NEMURITOARE.....	107
DOCTORUL.....	108
PREȘEDINTELE ASOCIAȚIEI DE MEDICI.....	109
REȚETA STRĂNUTULUI.....	110
LUPTA ELECTORALĂ.....	112
HOȚUL.....	113
BRĂNEANUL LA UȘA RAIULUI.....	114
LUCRAREA DE CONTROL.....	115
RÂSUL NE SALVEAZĂ.....	117
FABULE CU MARȚAFOI ȘI MOCOFANI.....	117